การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ปี 2566 (2023 SPUC National and International conference)

การประเมินระยะโก่งตัวของคานคอนกรีตช่วงเดียวเสริมแท่งพอลิเมอร์เสริมเส้นใยแก้ว

DEFLECTION PREDICTION OF SIMPLY-SUPPORTED CONCRETE BEAMS REINFORCED WITH GLASS FIBER REINFORCED POLYMER (GFRP) BARS

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัชวาลย์ พูนลาภพานิช * Assist.Prof. Chatshawal Poonlappanish ณัฐวัฒน์ จุฑารัตน์ ** Nuttawat Chutarat

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาเปรียบเทียบค่าประเมินระยะโก่งตัวของคานคอนกรีตเสริมแท่ง GFRP ช่วงเดียวซึ่ง คำนวณด้วยค่าโมเมนต์อินเนอร์เซียประสิทธิผลต่างกัน 6 สมการ กับผลตรวจวัดพฤติกรรมโก่งตัวของคาน ทดสอบขนาดเท่าจริงที่ทดสอบด้วยน้ำหนักบรรทุกแบบ third point loading จำนวน 1 ตัวอย่าง ผลวิจัย พบว่าสมการ Bischoff and Gross (2011) ประเมินค่าการโก่งตัวได้แม่นตรงที่สุด มีค่าความเคลื่อนเฉลี่ย (avg. error) เท่ากับ 3.7% ส่วนสมการ ACI 440.1R-06 และ Yost et al. (2003) ให้แนวโน้มค่าผลคำนวณ ระยะโก่งตัวที่มากกว่าผลวัดเล็กน้อยเหมาะสำหรับใช้เป็นค่าประเมินกรณีเผื่อความปลอดภัย (conservative) คำสำคัญ: คอนกรีตเสริมโพลิเมอร์เสริมเส้นใยแก้ว , การประเมินค่าระยะโก่งตัว, คานคอนกรีต

ABSTRACT

The paper investigates the accuracy of deflection predictions of simply supported concrete beams reinforced with GFRP bars. By comparing the deflection calculated from six effective moment of inertia expressions with the measured deflection values of a full-scale beam subjected to third point loading, the results indicate that the deflection calculated from Bischoff and Gross (2011)'s expression shows the most accurate with the average error of 3.7%. The ACI 440.1R-06 and Yost et al. (2003)'s expressions predicted overly conservative value . Keywords: GFRP bar reinforced concrete, Deflection prediction, Concrete beam

^{*} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาวิศวกรรมโยธาและการพัฒนาเมือง คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

^{**} อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิศวกรรมโยธาและการพัฒนาเมือง คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

1.บทนำ

ปัจจุบันวงการก่อสร้างไทยเริ่มนำวัสดุพอลิเมอร์เสริมเส้นใยแก้ว (GFRP) ที่ขึ้นรูปเหมือนแท่งเหล็กเส้น (rebars) มาใช้เสริมกำลังโครงสร้างคอนกรีตแทนที่เหล็กกล้าในปริมาณเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากมีคุณสมบัติทนการกัดกร่อนดีเยี่ยม ไม่เกิดสนิม ได้โครงสร้างคอนกรีตที่เพิ่มความทนทาน เสื่อมสภาพช้าลงกว่าคอนกรีตเสริมเหล็ก (คสล.) อย่างไรก็ตาม GFRP เป็นวัสดุยืดหยุ่นสมบูรณ์ แตกหักฉับพลันไม่ครากตัวขณะพิบัติ มีค่าโมดูลัสยืดหยุ่น (35- 50 GPa) ต่ำกว่า เหล็กกล้า (200 GPa) ส่งผลให้โครงสร้างคอนกรีตเสริม GFRP โก่งตัวเสียรูปมากกว่าและเกิดรอยแตกร้าวขนาดใหญ่ กว่าโครงสร้าง คสล.ปกติ

Vijay and GangaRao (2001) เปรียบเทียบข้อมูลผลทดสอบการโก่งตัวคานคอนกรีตเสริม GFRP จำนวน 77 ตัวอย่าง กับผลคำนวณด้วยสมการที่เสนอโดย ACI 318-99 และ ACI-440.1R-01 พบว่าผลการคำนวณไม่น่าพึง พอใจ ทำให้สมาคมคอนกรีตอเมริกัน (ACI) ปรับปรุงวิธีประเมินค่าระยะโก่งตัวของคานเสริม FRP ในคู่มือ ACI-440.1 สี่ครั้งในช่วงเวลา 2 ทศวรรษ งานวิจัยนี้ได้จัดทำตัวอย่างโครงสร้างคานช่วงเดียวชนิดคอนกรีตเสริมกำลังด้วยแท่ง GFRP ขนาดเท่าจริง (full scaled) จำนวน 1 ตัวอย่าง ดำเนินการตรวจวัดพฤติกรรมโก่งตัวขณะใส่น้ำหนักบรรทุก ทดสอบแบบ third point loading นำไปศึกษาเปรียบเทียบกับผลคำนวณค่าระยะโก่งตัวด้วยค่าโมเมนต์อินเนอร์เซีย ประสิทธิผล (effective moment of inertia, *I_e*) แตกต่างกัน 6 สมการ ผลวิจัยจะเป็นตัวอย่างกรณีศึกษาเชิงปฏิบัติ เพื่อคัดเลือกวิธีการประเมินค่าระยะโก่งตัวของคานคอนกรีตเสริม GFRP ที่ให้ผลคำนวณแม่นตรง ใกล้เคียงกับ พฤติกรรมที่ตรวจวัดได้จากโครงสร้างจริง

2.ค่าโมเมนต์อินเนอร์เชียประสิทธิผลของหน้าตัดคาน

การคำนวณค่าระยะโก่งตัวของคานคอนกรีต ใช้สูตรคำนวณค่าการโก่งตัวของคานที่มาจากทฤษฎีอิลาสติก โดยนำค่าโมเมนต์อินเนอร์เซียประสิทธิผล (effective moment of inertia, I_e) แทนในพจน์สติฟเนสของสูตร ขณะเริ่มต้นรับน้ำหนักบรรทุกหน้าตัดคานยังไม่แตกร้าว ค่า I_e เท่ากับค่าโมเมนต์อินเนอร์เซียรวม (gross moment of inertia, I_g) จากนั้นจะแปรค่าลดลงต่อเนื่องไปสู่ค่าโมเมนต์อินเนอร์เซียแตกร้าว (cracking moment of inertia, I_{cr}) ขณะเพิ่มน้ำหนักบรรทุกต่อเนื่อง

Branson (1965) เสนอแบบจำลองคณิตศาสตร์ต้นแบบอันดับแรก เพื่ออธิบายการแปรค่าโมเมนต์อินเนอร์ เชียจากค่า I_g ไปสู่ค่า I_{cr} ด้วยสมการ (1) โดย ACI 318-71 และ ACI 440.1R-01 ได้นำสมการนี้ไปใช้คำนวณระยะ โก่งตัวของคานคอนกรีตเสริมเหล็กและคานคอนกรีตเสริม FRP ในระยะเริ่มจัดทำคู่มือแนะนำการออกแบบ

$$I_e = \left(\frac{M_{cr}}{M_a}\right)^3 I_g + \left[1 - \left(\frac{M_{cr}}{M_a}\right)^3\right] I_{cr} \le I_g \tag{1}$$

 M_a คือ โมเมนต์ดัดกระทำ (applied moment) สูงสุดที่เกิดในองค์อาคาร ค่า I_g และ I_{cr} คำนวณค่าด้วยสมการ (2) (3) และ (4) ส่วนค่าโมเมนต์ดัดแตกร้าว M_{cr} คำนวณด้วยสมการ (5) b, h, d คือ ระยะความกว้าง ความลึก และ ความลึกประสิทธิผลของหน้าตัดคาน A_f คือ พื้นที่หน้าตัดวัสดุพอลิเมอร์เสริมเส้นใยเพื่อรับแรงดึง ρ_f คืออัตราส่วน พื้นที่หน้าตัดวัสดุพอลิเมอร์เสริมเส้นใยเพื่อรับแรงดึงต่อเนื้อที่ประสิทธิผลของหน้าตัดคาน $\left(\rho_f = rac{A_f}{bd}
ight) E_f E_c$ คือ ค่าโมดูลัสยืดหยุ่นของไฟเบอร์เสริมกำลังและคอนกรีต n_f คือ อัตราส่วนโมดูลาร์ระหว่างไฟเบอร์เสริมกำลังและ

(2023 SPUC National and International conference)

คอนกรีต $\left(n_f = rac{E_f}{E_c}
ight) f_c'$ คือ ค่ากำลังอัดประลัยคอนกรีต y_t คือ ระยะจากแกนสะเทินไปยังสุดขอบเนื้อคอนกรีต รับแรงดึง λ =1 คือ ตัวคูณสำหรับคอนกรีตน้ำหนักปกติ

$$I_g = \frac{bd^3}{12} \tag{2}$$

$$I_{cr} = \frac{bd^3}{3}k^3 + n_f A_f d^2 (1-k)^2$$
(3)

$$k = \sqrt{2\rho_f n_f + (\rho_f n_f)^2 - \rho_f} \tag{4}$$

$$M_{cr} = \frac{0.62\lambda \sqrt{f_c' I_g}}{y_t} \tag{5}$$

นักวิจัยหลายคณะได้นำเสนอวิธีการปรับค่าผลคำนวณใกล้เคียงกับผลวัดจากคานทดสอบมากขึ้น แนวคิด หนึ่งคือการเพิ่มตัวคูณปรับแก้ β_d ลงในสมการเพื่อลดอิทธิพลของแรงดึงรั้ง (tension stiffening) ระหว่างวัสดุ FRP กับเนื้อคอนกรีตที่แตกร้าวดังสมการ (6) ACI 440.1R-03 ได้แนะนำสมการนี้ในเอกสารคู่มือควบคู่กับเสนอสมการ (7) สำหรับประเมินค่า β_d โดยแนะนำให้ใช้ค่า α_b (bond-dependent coefficient) = 0.5 ใช้คำนวณทั้งกรณีคาน คอนกรีตเสริม FRP และคาน คสล.

$$I_e = \left(\frac{M_{cr}}{M_a}\right)^3 \beta_d I_g + \left[1 - \left(\frac{M_{cr}}{M_a}\right)^3\right] I_{cr} \le I_g$$

$$\beta_d = \alpha_b \left(\frac{E_f}{E_a} + 1\right)$$
(6)
(7)

Yost et al. (2003) วิเคราะห์ข[้]อมูลผลทดสอบคานคอนกรีตเสริม GFRP จำนวน 48 ชิ้น พบว่าค่า α_b ที่ได้ ต่ำกว่า 0.5 อย่างมีนัยสำคัญ และพบว่าค่า α_b ขึ้นอยู่กับอัตราส่วน (ρ_f/ρ_{fb}) โดย ρ_{fb} คืออัตราส่วนพื้นที่หน้าตัด วัสดุพอลิเมอร์เสริมเส้นใยเพื่อรับแรงดึงต่อเนื้อที่ประสิทธิผลของหน้าตัดคานที่ทำให้เกิดสภาวะความเครียดสมดุล (the balanced reinforcement ratio) และเมื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ความถดถอย ได้ค่า α_b ดังสมการ (8)

$$\alpha_b = 0.064 \left(\frac{\rho_f}{\rho_{fb}}\right) + 0.13 \tag{8}$$

ACI 440.1R-06 แนะนำสมการ (9) เพื่อคำนวณค่า β_d รูปแบบอย่างง่าย ซึ่งวิเคราะห์จากผลทดลองจำนวน มากจากงานวิจัยของ Toutanji and Saafi (2000) และ Yost et al. (2003)

$$\beta_{\rm d} = \frac{1}{5} \left(\frac{\rho_{\rm f}}{\rho_{\rm fb}} \right) \le 1.0 \tag{9}$$

Bischoff (2005); Bischoff and Scanlon (2007) เสนอแบบจำลองคณิตศาสตร์ของค่า *I_e* สมการใหม่ รวมทั้งเสนอค่าตัวประกอบ γเพื่อเฉลี่ยค่า flexibility (1/*E_cI*) จากสภาพแตกร้าวของหน้าตัดตลอดความยาวคาน ให้ได้ค่าสติฟเนสเฉลี่ยเพื่อใช้คำนวณระยะโก่งตัวดังแสดงไว้ในสมการ (10) ค่า γ ขึ้นกับรูปแบบน้ำหนักบรรทุก รูปแบบจุดรองรับ ดังแสดงในตารางที่ 1 ในภายหลัง ACI 440.1R-15 ได้แนะนำสมการดังกล่าวสำหรับคำนวณระยะ โก่งตัวของคานคอนกรีตเสริม FRP

$$I_e = \frac{I_{cr}}{1 - \gamma \left(\frac{M_{cr}}{M_a}\right)^2 \left(1 - \frac{I_{cr}}{I_g}\right)} \quad \text{iso} \quad M_a > M_{cr}$$
(10)

Bischoff and Gross (2011) เสนอให้ลดค่าโมเมนต์แตกร้าวในสมการค่า I_e เพื่อพิจารณาผลจากหน่วยแรง ดึงภายในคอนกรีตขณะหดตัวภายใต้การยึดรั้ง (f_{res} , shrinkage restraint stress) กับวัสดุเสริมกำลังหรือยึดรั้งจุด รองรับขององค์อาคาร โดย Scanlon and Bischoff (2008) ประมาณค่า $f_{res} \approx f_r/3$ สำหรับคอนกรีตเสริมเหล็ก และ $f_{res} \approx f_r/5$ สำหรับคอนกรีตเสริม FRP ทำให้ค่าโมเมนต์แตกร้าวที่ปรับค่าลดลง (M'_{cr}) เหลือ $0.67M_{cr}$ และ $0.80M_{cr}$ ตามลำดับ จนได้สมการ (11)

$$I_e = \frac{I_{cr}}{1 - \gamma \left(\frac{M'_{cr}}{M_a}\right)^2 \left(1 - \frac{I_{cr}}{I_g}\right)} \quad M_a > M'_{cr}$$
(11)

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ตัวอย่างคานทดสอบ

เป็นคานช่วงเดียวยาว 5 m มีระยะช่วงคาน 4.8 m รับน้ำหนักบรรทุกแผ่สม่ำเสมอ จำแนกเป็น DL =14.82 kN/m และ LL=12.80 kN/m คุณสมบัติวัสดุประกอบด้วย กำลังอัดประลัยคอนกรีต (f_c) = 20 MPa ค่ากำลังรับแรงดึงแท่งพอลิเมอร์เสริมเส้นใย GFRP (f_{fu}) = 550 MPa ใช้ค่า C_E ตัวคูณลดกำลังดึงจาก สภาพแวดล้อมที่สัมผัส = 0.70 ออกแบบคานตามวิธีของ ACI 440.1R-15 กำหนดให้เสริมแรงทางเดียวและพิบัติ โดยแรงอัดในคอนกรีต ได้ขนาดหน้าตัดคานกว้าง 250 mm ลึก 550 mm เสริมแท่ง GFRP ตามแนวยาว ด้านบน \emptyset 10 mm.จำนวน 2 เส้น ด้านล่าง \emptyset 25 mm.จำนวน 5 เส้น เสริมปลอก GFRP แนวตั้ง \emptyset 6 mm. ระยะเรียง 180 mm มีค่าโมเมนต์ดัดออกแบบ ($\emptyset M_n$) = (0.65)(238) = 154.7 kN-m M_{cr} = 34.95 kN-m I_g = 3.466×10⁹ mm⁴ I_{cr} = 7.648×10⁸ mm⁴ $\left(\frac{I_g}{I_{cr}}\right)$ = 4.532 และ $\left(\frac{\rho_f}{\rho_{fb}}\right)$ = 1.64

3.2 วิธีการทดสอบและติดตั้งอุปกรณ์ตรวจวัด

ใช้วิธีใส่น้ำหนักบรรทุกทดสอบแบบ third point loading ด้วยแรงกด P ที่กึ่งกลางคานกระจายแรง ออกเป็นสองจุด ขณะทดสอบจะเพิ่มแรงกดคราวละ 1,000 kg และจะหยุดทุก 2,000 kg เพื่อวาดรอยร้าว ตัวคาน ติดตั้ง Dial Gauge จำนวน 3 ตัว เพื่อวัดระยะโก่งตัว Dial Gauge#1 และ Dial Gauge#2 ติดตั้งที่กึ่งกลางคาน ด้านล่างตามแนวยาว วัด offset จากแนวเส้นกึ่งกลางตามแนวขวางด้านละ 5 cm. ส่วน Dial Gauge#3 ติดตั้งที่ ด้านล่างคาน ห่างจากกึ่งกลางคานตามแนวยาวออกมา 30 cm. ดังในรูปที่ 1 ทำการทดสอบจนคานพิบัติ ได้ข้อมูล ทดสอบ load – deflection ดังตารางที่ 1

3.3 การคำนวณค่าระยะโก่งตัว

กรณีคานรับน้ำหนักบรรทุกแบบ third-point loading คำนวณด้วยสมการ (12) และใช้สมการ (13) คำนวณค่าโมเมนต์ดัดกระทำสูงสุด (applied moment, *M_a*)

$$\Delta = \frac{23}{1296} \left(\frac{PL^3}{E_c I_e} \right)$$
(12)

$$M_a = \frac{1}{6}$$
(13)

โดย P คือค่าแรงกดรวมที่กึ่งกลางคาน L คือระยะช่วงคาน E_c คือค่าโมดูลัสยืดหยุ่นของคอนกรีต โดยตารางที่ 2 แสดง รายละเอียดของสูตรค่า I_e ทั้ง 6 สมการที่งานวิจัยนำมาศึกษาเปรียบเทียบ ตัวย่อที่กำกับ พร้อมแหล่งอ้างอิง

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ปี 2566

(2023 SPUC National and International conference)

รูปที่ 1 รายละเอียดของชิ้นงานคานคอนกรีตเสริมกำลังด้วยแท่ง GFRP การจัดวางชิ้นงาน น้ำหนักบรรทุกทดสอบ และตำแหน่งติดตั้งอุปกรณ์ตรวจวัดพฤติกรรมโก่งตัว

4. วิเคราะห์ผล

ในรูปที่ 2 (a) แสดงผลเปรียบเทียบระหว่างค่าผลวัด load-deflection ของคานทดสอบ กับเส้นกราฟ load-deflection ที่คำนวณด้วยค่า I_{e1} I_{e5} และ I_{e6} ค่า I_{e1} และ I_{e5} เป็นสมการจากแบบจำลองต้นแบบของ Branson (1965) และ Bischoff (2005) ที่กำหนดค่า M_{cr} ด้วยผลคำนวณตามสมการ (5) ในขณะที่ I_{e6} เป็นสมการค่า I_e ของ Bischoff (2005) ที่ลดค่าโมเมนต์แตกร้าวลง ($M'_{cr} = 0.80M_{cr}$) ข้อมูลในตารางที่ 3 ชี้ว่าผลคำนวณ deflection ด้วย I_{e6} ให้ผลสอดคล้องดีที่สุด ตามด้วยผลคำนวณโดย I_{e5} และ I_{e1} ทั้งสามสมการให้ผลประเมินน้อยกว่าผลวัด คานทดสอบคิดเป็นค่า avg. error 3.7%(-) 26.1%(-) และ 30.5%(-) ตามลำดับ โดยเปรียบเทียบ สมการ I_e ของ Bischoff (2005) ให้ผลคำนวณ deflection ที่ใกล้เคียงกว่า Branson (1965) แต่ค่าระยะต่างกันเพียงเล็กน้อย (ไม่ เกิน 0.7 mm.) ปัจจัยที่มีนัยสำคัญเป็นสาเหตุทำให้ผลคำนวณต่างไปจากผลวัดคานทดสอบมาก คือ I_{e1} และ I_{e5} กำหนดค่าโมเมนต์แตกร้าวของหน้าตัดคานสูงกว่าค่าจากพฤติกรรมของโครงสร้างจริง หน้าตัดคานทดสอบที่แตกร้าว

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ปี 2566

(2023 SPUC National and International conference)

Source	Effective Moment of Inertia	abbreviation
Branson (1965)	$I = \left(\frac{M_{cr}}{2}\right)^3 I + \left[1 - \left(\frac{M_{cr}}{2}\right)^3\right] I < I$	Iei
ACI 440.1R-01	$I_e \begin{pmatrix} M_a \end{pmatrix} I_g I \begin{bmatrix} I & M_a \end{pmatrix} I_{cr} = I_g$	
Modified Branson (1965)	$I_e = \left(\frac{M_{cr}}{M_a}\right)^3 \beta_d I_g + \left[1 - \left(\frac{M_{cr}}{M_a}\right)^3\right] I_{cr} \leq I_g$	
ACI 440.1R-03	$eta_d = lpha_b \left(rac{E_f}{E_s} + 1 ight)$, $lpha_b = 0.5$	I_{e2}
Yost et al. (2003)	$\beta_d = \alpha_b \left(\frac{E_f}{E_s} + 1\right)$, $\alpha_b = 0.064 \left(\frac{\rho_f}{\rho_{fb}}\right) + 0.13$	I _{e3}
ACI 440.1R-06	$\beta_d = \frac{1}{5} \left(\frac{\rho_f}{\rho_{fb}} \right) \le 1.0$	I_{e4}
Bischoff (2005)	$I_{a} = \frac{I_{cr}}{1} \text{in } M_{a} > M_{cr}$	I _{e5}
ACI 440.1R-15	$= 1 - \gamma \left(\frac{M_{cr}}{M_a}\right)^2 \left(1 - \frac{I_{cr}}{I_g}\right) \qquad \qquad$	
Bischoff and Gross (2011)	$I_e = \frac{I_{cr}}{1 - \gamma \left(\frac{M'_{cr}}{M_a}\right)^2 \left(1 - \frac{I_{cr}}{I_g}\right)} \text{if } M_a > M'_{cr}$	I _{e6}
	$M_{cr} = 0.80 M_{cr}$ for FRP- reinforced concrete	

ตารางที่ 2 แสดงค่าโมเมนต์อินเนอร์เชียประสิทธิผล 6 สมการ ที่ใช้ศึกษาเปรียบเทียบ

รูปที่ 2 ผลเปรียบเทียบระหว่างค่าผลวัด load-deflection ของคานทดสอบ กับเส้นกราฟผลคำนวณค่า deflection (a) คำนวณด้วย I_{e1} I_{e5} และ I_{e6} (b) คำนวณด้วย I_{e2} I_{e3} และ I_{e4}

a	-	a	a	ע ו			0	י ע		-
ตารางที่	3	19 5819	113/1819	เคาผลวด) deflection	ของคานทดสอบ	และผลคานวถ	นดวยคา 🎝	าคง	6 สมการ
		00000	201100		achection	00 11 12 11 10 0			00.	0 01041110

	Experiment		Branson(1965)		ACI 440.1R-03		Yost (2003)		ACI 440.1R-06		Bischoff (2005)		Bischoff and Gross (2011)	
Load	deflection	Deflection		Deflection		Deflection		Deflection		Deflection		Deflection		
	(mm)	(mm)	Ratio	(mm)	Ratio	(mm)	Ratio	(mm)	Ratio	(mm)	Ratio	(mm)	Ratio	
M _{cr}	2.95	1.18	0.40	1.94	0.66	4.13	1.40	3.59	1.22	1.18	0.40	2.67	0.91	
1.5 M _{cr}	5.88	3.91	0.66	5.27	0.90	7.36	1.25	6.99	1.19	4.58	0.78	5.81	0.99	
2.0 M _{cr}	8.92	7.40	0.83	8.76	0.98	10.29	1.15	10.06	1.13	7.86	0.88	8.87	0.99	
2.5 M _{cr}	12.26	10.88	0.89	11.99	0.98	13.09	1.07	12.93	1.05	10.97	0.89	11.85	0.97	
avg. Erro	r	30.5% (-)		12.2% (-)		21.8% (+)		14.7% (+)		26.1% (-)		3.7% (-)		

ก่อน ทำให้ค่า deflection ของคานทดสอบเพิ่มขึ้นด้วยอัตราสูงนำหน้าค่าผลคำนวณประมาณ 1.8 mm. ก่อนค่า I_e ของหน้าตัดคานซึ่งคำนวณจากสมการทั้งคู่จะเริ่มแตกร้าว

ในรูปที่ 2 (b) แสดงผลเปรียบเทียบระหว่างค่าผลวัด load-deflection ของคานทดสอบ กับเส้นกราฟ load-deflection ที่คำนวณด้วยค่า I_{e2} I_{e3} และ I_{e4} ทั้งสามสมการนำค่าตัวคูณปรับแก้ β_d คูณพจน์ค่า I_g ของ Branson (1965) เท่ากับ 0.606 0.285 0.328 ตามลำดับ ผลคำนวณค่า deflection ภายหลังหน้าตัดคานแตกร้าว มีค่าใกล้เคียงกับข้อมูลผลวัดของคานทดสอบมากขึ้น จากข้อมูลในตารางที่ 3 ผลคำนวณ deflection ด้วย I_{e2} มีค่า ต่ำกว่าผลวัดคานทดสอบคิดเป็น avg. error 12.2%(-) ในขณะที่ผลคำนวณด้วย I_{e4} และ I_{e3} ได้ค่าสูงมากกว่า มี avg. error เท่ากับ 14.7%(+) และ 21.8%(+) จากรูปที่ 2 (b) ค่า I_e ของทั้งสามสมการไม่ได้ให้แนวเส้นกราฟ load-deflection ใกล้เคียงผลวัดคานทดสอบมากนัก อย่างไรก็ตามค่า β_d ของ I_{e3} และ I_{e4} ได้มาจากการสอบ เทียบกับข้อมูลทดสอบคานจำนวนมาก มีความน่าเชื่อถือ และให้แนวโน้มค่าผลคำนวณค่า deflection ในด้าน conservative จึงเหมาะสมสำหรับใช้ประเมินค่าระยะโก่งตัวของคานที่ให้ค่ากรณีเผื่อความปลอดภัย

5 สรุปผล

5.1) จากกรณีศึกษาพบว่าสมการค่า *I_e*ที่เหมาะสมใช้ประเมินค่าการโก่งตัวของคานทดสอบ GFRP ได้ แม่นตรงที่สุดคือ Bischoff and Gross (2011) มีค่าความเคลื่อนเฉลี่ยของผลคำนวณ (avg. error) เท่ากับ 3.7% (-) ลำดับถัดมาได้แก่ ACI 440.1R-03 ACI 440.1R-06 และ Yost et al. (2003) ซึ่งมีค่า avg. errror เท่ากับ 12.2%(-) 14.7%(+) 21.8%(+) ตามลำดับ

5..2) สมการค่า I_e ของ Branson (1965) และ Bischoff (2005) ให้ผลคำนวณค่าระยะโก่งตัวต่ำกว่าผล วัดคานทดสอบ โดยมี avg .error 30.5%(-) และ 26.1%(-) ทั้งสองสมการไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้งานเนื่องจากมีค่า ความเคลื่อนเฉลี่ยของผลคำนวณสูง และมีผลคำนวณ deflection ไม่ conservative ปัจจัยหลักที่เป็นสาเหตุของ ความคลาดเคลื่อนเกิดจากการกำหนดค่าประเมินโมเมนต์ดัดแตกร้าวของหน้าตัดคานในสมการ I_e สูงเกินจุดแตกร้าว ของผลวัดคานทดสอบ

5.3) ผลคำนวณ deflection ด้วยสมการค่า *I_e* ที่เสนอโดย ACI 440.1R-06 และ Yost et al. (2003) ให้ แนวโน้มผลคำนวณค่า deflection มากกว่าผลวัดคานทดสอบเล็กน้อย เหมาะสำหรับใช้ประเมินค่าระยะโก่งตัวของ คานคอนกรีตเสริม GFRP กรณีเผื่อความปลอดภัย (conservative) หรือเป็นค่าประเมินที่ขีดจำกัดบน

6. ข้ออภิปรายและเสนอแนะ

6.1) เนื่องจากบทความนำเสนอข้อมูลเปรียบเทียบกรณีศึกษาของผลทดสอบคานคอนกรีตเสริม GFRP เพียง 1 ตัวอย่าง วิเคราะห์ผลจากข้อมูลทดสอบจำนวนจำกัด ข้อสรุปของกรณีศึกษานี้จึงควรใช้เป็นเพียงข้อแนะนำ หรือข้อมูลสนับสนุนสำหรับการเลือกประยุกต์ใช้งานเท่านั้น

6.2) ควรเพิ่มตัวอย่างทดสอบค่านคอนกรีตเสริม GFRP ที่ออกแบบด้วยคุณสมบัติการเสริมกำลังที่ต่าง ออกไป เช่นหน้าตัดคานที่มีอัตราส่วน $\left(rac{I_g}{I_{cr}}
ight)$ หรือ $\left(rac{
ho_f}{
ho_{fb}}
ight)$ ในช่วงค่าอื่นๆ หรือคานพิบัติจากแรงดึงเป็นหลัก

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ปี 2566

(2023 SPUC National and International conference)

7. บรรณานุกรม

ACI Committee 440. (2001). *Guide for the Design and Construction of Concrete Reinforced with FRP Bars (ACI 440.1 R-01).* American Concrete Institute. Farmington Hills, MI, USA.

ACI Committee 440. (2003). *Guide for the Design and Construction of Concrete Reinforced with FRP Bars (ACI 440.1 R-03).* American Concrete Institute. Farmington Hills, MI, USA.

ACI Committee 440. (2006). *Guide for the Design and Construction of Concrete Reinforced with FRP Bars (ACI 440.1 R-06).* American Concrete Institute. Farmington Hills, MI, USA.

ACI Committee 440. (2015). *Guide for the Design and Construction of Concrete Reinforced with FRP Bars (ACI 440.1 R-15).* American Concrete Institute. Farmington Hills, MI, USA.

Bischoff, P. H. (2005). Reevaluation of Deflection Prediction for Concrete Beams Reinforced with Steel and Fiber Reinforced Polymer Bars. *ASCE Journal of Structural Engineering*, Vol. 131, No. 5, pp. 752-762.

Bischoff, P. H. and Scanlon, A. (2007). Effective Moment of Inertia for Calculating Deflections of Concrete Members Containing Steel Reinforcement and Fiber-Reinforced Polymer Reinforcement. *ACI Structural Journal*, Vol. 104, No. 1, pp. 68-75.

Bischoff, P.H., and Gross, S.P. (2011a). Equivalent Moment of Inertia Based on Integration of Curvature. *Journal of Composite*, Vol. 15, No. 3, pp. 263-273.

Bischoff, P.H., and Gross, S.P. (2011b). Design Approach for Calculating Deflection of FRP-Reinforced Concrete. Journal of Composite, Vol. 15, No. 4, pp. 490-499.

Branson, D. E. (1965). Instantaneous and Time-Dependent Deflections of Simple and Continuous Reinforced Concrete Beams. *HPR Report No. 7*, Part 1, pp. 1-78. Alabama Highway Department.

Scanlon, A., and Bischoff, P. H. (2008). Shrinkage Restraint and Loading History Effects on Deflection of Flexural Members. *ACI Structural Journal*, Vol. 105, No. 4, pp. 498-506

Toutanji, H. A., and M. Saafi. (2000). Flexural Behaviour of Concrete Beams Reinforced with Glass Fiber-reinforced Polymer (GFRP) Bars. *ACI Structural Journal*, Vol. 97, No. 5, pp. 712–719.

Yost, J.R., Gross, S.P., and Dinehart, D.W. (2003). Effective Moment of Inertia for GFRP Reinforced Concrete Beams. *ACI Structural Journal*, Vol. 100, No. 6, pp. 732-739.

Vijay, P.V. and GangaRao HVS. (2001). Bending Behavior and Deformability of Glass Fiber- Reinforced Polymer Reinforced Concrete Members. *ACI Structural Journal*, Vol. 98, No. 6, pp. 834-842.